

Beslutning: Løft af alle skoler - styrkelse af almenmiljøet i indskolingen

Sagsnr. i ESDH: 21/5360

Beslutningskompetence:

Beslutningstema

Udvalg for skole og ungdomsuddannelse bedes drøfte forslag om at styrke almenmiljøet i indskolingen og tage stilling til, om forslaget skal indgå i budgetprocessen for 2022 og overslagsår.

Sagsfremstilling

I januar 2021 vedtog Udvalg for skole og ungdomsuddannelse handleplanen ”Det gode børneliv – løft af alle skoler” med 7 spor, der skal løfte Furesøs folkeskoler. De forskellige spor i handleplanen konkretiseres i forslag, som behandles politisk i løbet af de tre første kvartaler i 2021. I januar og marts behandlede USU initiativer under sporene ”Løft af skoler med stor diversitet”, ”Justering af skoledistrikter” samt ”Ændrede indskrivningsregler”. Tiltag under de to sidstnævnte spor har været i høring og behandles under andre punkter på dagsordenen.

I dette punkt beskrives et forslag i sporet ”Løft af alle skoler” om at styrke almenmiljøet i indskolingen for at øge børns deltagelsesmuligheder i læringsfællesskaberne. Nærværende forslag skal ses i sammenhæng med sporet ”Løft af skoler med stor diversitet” (se bilag).

Styrkelse af børnenes deltagelsesmuligheder i læringsfællesskaberne

I Furesøs 2030-mål er formuleret, at Furesø skal vende den udvikling, hvor for mange børn får behov for en særlig indsats (mål 3.1). Indsatsen på almenområdet skal fremme børns læring og udvikling, så færre børn segregeres (mål 3.2). Samtidig skal Furesøs folkeskoler være blandt de 10 % bedste i landet både i forhold til læring og trivsel (mål 3.2).

Udgangspunktet for at nå disse mål er et generelt velfungerende skolevæsen, men også et skolevæsen, hvor tendensen de sidste år er, at andelen af børn, der visiteres til specialtilbud, er stigende (se bilag). Data fra Furesø viser endvidere, at ca. 75 % af de børn, der modtager specialundervisning, allerede segregeres inden skolestart eller i løbet af indskolingen (se bilag).

Betydningen af at sætte fokus på indskolingen underbygges af en national undersøgelse, der viser, at børn, der har trivselsudfordringer i skolestarten generelt klarer sig dårligere senere i deres uddannelsesforløb (se bilag).

Den stigende segregering og oplevelsen af at en større andel børn har det svært i overgangen fra børnehave til 0. klasse og igen fra 0. til 1. klasse har mange årsager, og tendensen ses også på landsplan. Det vi gør i disse år i den danske folkeskole er altså ikke tilstrækkeligt. For at flere børn skal kunne være en del af fællesskaberne i vores folkeskoler, er der behov for at udvikle læringsmiljøer, hvor flere børn får mulighed for at deltage i den almene undervisning, samtidig med at de børn, der udgør det bærende fællesskab, også trives, lærer og udvikler sig. I særdeleshed for børn i udsatte positioner er kvaliteten i hverdagslivet – så tæt på det almene som muligt – den bedste beskyttelsesfaktor. Men et trygt, rummeligt og udviklende læringsmiljø kommer alle børn til gode.

I tråd med intentionerne i det Rådgivende arbejdsudvalg om daginstitutions- og skoledistrikter om en mere balanceret elevsammensætning på Furesøs skoler, vil en styrkelse af almenmiljøet i

indskolingen bidrage med at tiltrække og fastholde eleverne på den lokale folkeskole, så også elever med mere ressourcestærk baggrund oplever glæden ved de lokale, mangfoldige læringsfællesskaber.

Prioritering af almenmiljøet i indskolingen – konkret forslag

Forvaltningen vurderer på denne baggrund, at vi skal prioritere ekstra ressourcer til almenmiljøet i indskolingen, når vi frem mod 2030 skal bevare positionen som et af landets bedste skolevæsener og skal vende udviklingen, så færre børn segregeres.

For at imødekomme de meget forskelligartede behov, som den samlede børnegruppe i en klasse i indskolingen repræsenterer – lige fra læringsparate børn, der kan læse inden de starter i skole, til børn, der har brug for en hånd på skulderen for at få mod til at deltage og bidrage i en leg – er der brug for flere voksne, der kan se det enkelte barns behov og tilbyde de muligheder for deltagelse, der fremmer barnets trivsel og læring.

Konkret foreslås det derfor at prioritere ekstra midler til et strukturelt tiltag, der skal medføre flere timer med to-voksendækning i indskolingen med fokus på 1.-3. kl.

En øget to-voksendækning vil give konkrete muligheder for at udvikle:

- deltagelsesmuligheder for flere børn, fx gennem holddeling
- tættere relationer mellem børn og voksne og børnene imellem, så flere børn oplever at være betydningsfulde og kunne bidrage til fællesskaberne
- flere fag og forløb på tværs af klasser i mindre eller større læringsfællesskaber
- mere differentieret undervisning med udgangspunkt i det enkelte barns eller børnegruppens forudsætninger og udviklingspotentiale
- indhold og metoder, der tilrettelægges med udgangspunkt i børnenes motivation og behov
- et trygt og udviklende læringsmiljø.

På det korte sigt skal flere børn hver dag opleve glæden ved at være en del af fællesskaberne i Furesø folkeskoler, hvor de trives, lærer, udvikler sig og dannes. På den lange bane skal investeringen i indskolingen bidrage til byrådets 2030-mål om, at Furesøs skoler er blandt landets bedste, både hvad angår trivsel og læring, at færre børn segregeres, at trivsel og læring for børn med særlige behov løftes, samt at Furesøs unge er uddannelsesparate, når de afslutter folkeskolen.

Den aktuelle tildelingsmodel udløser væsentlig flere pædagogtimer i 0. klasse end i 1.-3. klasse, og – afhængig af skolens prioriteringer – er der mulighed for to-voksendækning i stort set alle timer i 0. klasse. En model for tilførsel af ekstra midler til to-voksendækning kan derfor have fokus på to-voksendækning i 1.-3. klasse. I bilaget ses en række mulige modeller for øget to-voksendækning i indskolingen samt en uddybning af baggrunden for de opstillede modeller.

Hvad gør vi allerede

Forslaget skal ses i sammenhæng med de initiativer, der er taget de seneste år i Furesø skolevæsen for at styrke læringsmiljøerne og elevernes deltagelsesmuligheder i almen-undervisningen:

- Et fælles kompetenceudviklingsforløb for alle medarbejdere i Furesø Skolevæsen skal styrke medarbejdernes relationskompetence og klasseledelse.
- Udvikling af KIL (Kompetencecenter for Inklusion og Læring): Pædagogiske vejledere og PPR arbejder – udover de lovbundne opgaver – med vejledning og co-teaching ift. indretning af de pædagogiske læringsmiljøer og praksisnær kompetenceudvikling.

- Samarbejdet om sammenhæng på tværs af dagtilbud, FFO og skole mhp. en god start på skolelivet. Aktuelt er Furesø Kommune sammen med 5 andre kommuner, KL og Legofonden med i et projekt, som skal udvikle en mere legende tilgang til læring på tværs af dagtilbud, FFO og skole, og flere skoler arbejder med mere sammenhæng og flydende overgang mellem 0. og 1. klasse.
- Erfaringer fra skoledagene i foråret 2020, da børnene vendte tilbage til skolerne efter nedlukningen af landets skoler pga. Corona, viser at børnene i indskolingen trivedes i mindre grupper, med gennemgående voksne i timer og frikvarterer og med voksne, som børnene kendte godt – og som kendte børnene godt. Disse erfaringer arbejder alle skolerne med at inddrage i skolens hverdag fremadrettet.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget vil medføre merudgifter, som pt. ikke ligger inden for skolernes økonomiske ramme, og som derfor skal tilføres.

I bilaget ses en række mulige modeller for øget to-voksenedækning i indskolingen samt en uddybning af baggrunden for de opstillede modeller.

Sammenhæng med 2030 mål og succeskriterier

Handleplanen ”Det gode børneliv – løft af alle skoler” skal være med til at indfri kommunens 2030-mål om et godt børneliv og visionen om, at alle børn og unge får mulighed for at udvikle sig og uddanne sig maksimalt.

Eksempelvis vil flere timer i indskolingen med to fagprofessionelle give bedre mulighed for at tilrettelægge undervisning og læringsmiljø ud fra det enkelte barns behov. Det vil være et vigtigt skridt i retning af succeskriteriet om, at Furesøs skoler er blandt de bedste i landet i forhold til trivsel og læring samt at færre børn får behov for en særlig indsats eller segregeres, som beskrevet i succeskriterium 3.1 og 3.2.

Borgerinddragelse

Handleplanen beror på idéer fra et §17,4-udvalg med deltagelse af elever, forældre, politikere og fagpersoner og er blevet forelagt til drøftelse på et samrådsmøde på skoleområdet den 4. februar 2021. Handleplanen omfatter syv forskellige spor og de to spor ”Justering af skoledistrikter” samt ”Ændrede indskrivningsregler” har været i høring i bl.a. skolebestyrelserne.

Forslagene om styrkelse af rammer i indskolingen og pædagogisk indretning af fysiske rammer har været på dagsordenen i CenterMED og på samrådsmøde den 20. maj 2021. Fra Samrådet var der meget stor opbakning til forslaget om at prioritere ressourcer til styrkelse af almenmiljøet i indskolingen. Samrådet havde en opmærksomhed på, at trivsel og læring går hånd i hånd, og at den enkelte skole sandsynligvis er nærmest til at vurdere, hvordan to-voksenressourcerne bedst prioriteres og anvendes – afhængigt af børnegruppens behov.

Lovgrundlag

Ingen bemærkninger

Det videre forløb

Afhængig af udvalgets beslutning kan forslaget indgå i budgetforhandlingerne om budget 2022 og overslagsår.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at udvalget

Udvalg for skole og ungdomsuddannelse 09-06-2021

- drøfter forslag om styrkelse af almenmiljøet i indskolingen og beslutter, hvorvidt der skal udarbejdes et budgetforslag, der kan indgå i budgetprocessen for 2022 og overslagsår som udvidelsesforslag

Beslutning i Udvalg for skole og ungdomsuddannelse den 09-06-2021

Udvalget besluttede, at der skal udarbejdes et budgetforslag, der kan indgå i budgetprocessen for 2022 og overslagsår som udvidelsesforslag.

Bilag:

1 - Åben Bilag til USUs møde juni 2021 - Styrkelse af almenmiljøet (49749/21) (H)
2554860 i indskolingen